

Előfizetési árak:
Egész évre 4 ft., félévre 2 ft.,
negyedévre 1 ft.
Egyes szám ára 8 kr
Hirdetések mérsékelt árai szerint.

A lap megjelenik minden va-
sárnap
Felelős szerkesztő:
ERSCHINGER JÁNOS

KÖZÉRTÉK

Szerkesztőség: vasut-u. 15.,
tovább a lap szellemi részét illető
közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adtnak.

Kiadóhivatal: főt 20.,
tovább a lap anyagi részét illető közle-
mények és előfizetési pénzek küldendők.
Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL

UJPEST- ÉS RÁKOSPALOTA KÖZSÉGEK TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAPJA.

Pünkösöd.

A kereszténység az egész évet három ünnep szerint osztja be. Az egyik év-harmadnak a gőczpontja a karácsony; a második a husvét; a harmadik a pünkösd.

Karácsonykor hálálkodunk az Atya Istennek, hogy leküldte a földre egyszülött Fiát; husvétkor magasztaljuk az emberré lett Fiu-Istent, hogy érettünk szüvedett és halottaiból feltámadt; végre a mai ünnep, vagyis pünkösöd alkalmával ünnepeljük a Szentléleket, hogy leszállott a földre az apostolokra, hogy a megtestesült Fiu-Isten művét befejezze. Sokat köszönhet a világ a Szentlélek Istennek!

Ő világosította fel az apostolokat, hogy a Krisztustól hallottakat jól értsék és alkalmazni tudják ott és akkor, ahol és a mikor arra leginkább szükség lesz.

Az a tan, a melyet Krisztus hirdett, az apostolok terjesztettek, az igazi civilizáció az alapföltétele.

E tan kezdetével kezdett bomlani az emberi méltóságot tekintetbe nem vevő barbár gondolkodás, a melynek egyik koresszülöttje a rabszolgaság, a nő megvetése, a másik koresszülöttje pedig az ököljog, azaz a ki erősebb az a helyzet ura, nem pedig az a ki a jogra hivatkozhatik.

E tan pedig a Szentlélek segítségével terjedett, izmosodott meg; a Szentlélek támasztott a későbbi századok folya-

mán is apostoli lelkeket, a kiket egyrészt a bérmlás szentségében megerősített, másrészt különös ajándékával, vagyis kegyelmével annyira a mindennapi anyagi gondolkodásról fölé helyezte, hogy ők szívük szent meggyőződésével összeforrt ideális törekvésekkel a Szentlélek segítségével egész országokat és korokat ragadtak ki a süllyedés posványából és vezettek vissza a Fiu-Isten által megjelölt utra, melyen haladva egyedül lehet megvetni alapját ugy az örök boldogságnak, mint az ideiglenes meglegedésnek és civilizációnak.

A katolikus anyaszentegyház nagyon jól tudja ezt és ép ez okból ünnepli oly nagy fényvel a Szentlélek eljövetele az emlékünnepét, a pünkösödöt.

A Szentlélek eljövetele előtt a bálványozás és lelkiismeretlenség sötét leple borította a világot; a Szentlélek azonban eloszlatta ezt, és lelki fényével ragyogó világításba helyezte Krisztus megváltásának minden várakozást felülmúló művét.

Valóban elmondhatók a Szentlélekről és a Krisztusra vonatkozó eme szavak: „Világosság jött a földre.”

A Szentlélek forrása minden lelki adománynak. Ő töltötte be a lelkeket tudománytalansággal, erényekkel. Igen minden lelki bizonytalanságot és az ebből folyó levertséget képes ő eloszlatni. Az em-

bert, a ki inog a jó és rossz között; a ki kételkedik, vajjon jobbra, avagy balra gravitáljon-e, határozottá teszi.

Mikor Isten sárból emberalakot csinált, ha csak bele nem lehetne volna az éltető lelkét, az alak sárnak maradt volna tovább is. Ép ilyen az ember is. Ugyan mi volna ő a Szentlélek segélye nélkül? Gyáva, gyámoltalan teremtés, mint azt Péter példája is bizonyítja, a ki egyszerű szolgáló fenyegetésére háromszor megtagadta mesterét; miért? Mert még a Szentlélektől nem volt megerősítve.

A világon élni sem volna érdemes világosság nélkül; ép ugy az embernek létezni se volna érdemes a Szentlélek segélye nélkül.

Főleg a mostani lazult erkölcsök idejében nagy szükség van arra az erősítőre, a mely egyedül képes csodatevő kegyelmének lángmelegével az emberek szívét Isten felé irányítani; őket a bűn iránt utálattal eltölteni; szívükben a szeretet tüzét élesíteni, mind az iránt, a mi szent, nemes, jó és az emberi méltóságnak megfelelő.

A Szentlélekkel ugy se törődnek az emberek oly mértékben, mint a két első isteni személylyel; a jelen alkalom tehát nagyon jó volt ahhoz, hogy e csorba kiköszörüléséhez és a mai ünnep fontosságának a kiemeléséhez legalább némileg mi is hozzá járjunk jelen sorainkkal.

Janda N. József.

A „KÖZÉRTÉK” TÁRSZÁJA.

Egy művész emlékkönyvébe.

Tudom, ha még nem mondd is,
Hogy ami szép, te ismered;
Igen, de egyet még se tudsz:
Mi szebb? Te vagy művészed?

Megmondom én... De hát minek?
Hisz minden ember tudja már,
Hogy szép szemed sugariban
Gyönyörködik a napsugar.

Művészed az ég, melyen
Tündöklenek a csillagok,
De legfölül — te tündökölsz,
Szemben, miként a nap ragyog.

Művészed zsarátnokai
M-ggyűjtja a villogókat;
De addig szép szemed tüze
Százannyi Mennyszágot ad!

Művészed égit terem,
Te — égi angyal vagy talán —
Ha van számomra üdv és menny:
Tekints le rám, tekints le rám!

Taksonyi József

Berczi aggodalmai.

Berczit, ezt az áldott jó czimborát most kezdik ismerni a két községben.

Tulajdonképpen Ujpesten lakik, de oly gyakran fordul meg Rákospalotán, hogy akár odaváló lakosnak is tarthatna magát. Persze azt kell tudnunk először is, hogy ki és mi ő?

Hogy ki ő? erre legtalálósabban megfelelünk ha azt mondjuk, hogy egy talpig becsülletes régi „schlagel”-beli magyar uri ember,

aki életében csak kétszer hazudott; először, mikor a budai szinkörben a „Gerolsteini nagyhercegnő” személyesítőjének azt sugta, hogy szereti, másodizben pedig a mikor a chicagói elsőrangú chantan dívjának egy *race* szerecsennőnek azt mondta, hogy imádja. És — csodálatos — ez a két rendbeli hazugság üldözi őt egész életén keresztül. Hogy mi ő? — Ha székesfevárosi m. kir. rendőrt kérdezzük, azt mondja, hogy rendőrtanácsos, nem kisebb mint *Splényi* báro, mert hát ahhoz bizony nagyon hasonlít. Ha a képviselőház körül jár és oda nem megy be, az ott lézengők kíváncsian kérdik egymástól, hogy mi lehetett Bujánovits Sándor képviselőt, hogy a t. *Ház*at elkerüli? Ha kávéházban látod őt, megmernél rá esküdni, hogy annak a nagycsontu, vállas, szőke embernek a hazája Nemtor-szág és „utazik valamiben”; no és, ha látod őt a *turfon* és hallod *Adamsok*kal, *Hyamisok*kal, *Hustable*-okkal, diskurálgatni, kikapod a szomszédod kezéből a programot és keresed, kutatod, hogy melyik *lord*nak fut ma lova?

Pedig hát ő nem rendőrtanácsos, se országgyűlési képviselő, meg kevesebbe nemet „vigecsz”, de még csak nem is angol *lord*, hanem „vasúti”, továbbá upesti hazúr, református presbiter, a polgári körnek választmányi s a z ugyanott alakult keddi „*halts* *ok zamm*” társaságnak belső titkos tagja; azonfelül több özvegynek és árvának gyámja, sok és számtalan gyerekek kereszt- és bérmapja, s így sok és számtalan embernek a komája és végül sok érdemrendnek *nem* tulajdonosa.

Nos, hát ezt a jó Berczit egy szép napon edesatyja, aki egyik varmegyének alispánja

volt és a kinek volt is mit aprítani a tejbé, kiemelte a habzó paripa nyergeből; ellátta busásan utavalóval és felküldötte Pestre a jogra. És a Berczi fel is jött és tanult jogot és több mellektantárgyat a szép-utczai Kammon-kávéházban. Mikor aztán már sokat tanult és sokat tudott, megszorította egy pár *tanárjának*, barátjának és a Kammon bácsinak a kezét, felment a koronázási dombra, egy tekintetelt vetett Pest-Budára és „isten veled te kis malacz, en elmegyek te itt maradsz” bucsuzó elmondása után Amerikába vitorlázott. Barátai nem igen értették, hogy miért kellett Amerikába mennie, Tóni pajtasunk, a most is elő upesti mintaférj- és családapá valami páros viaskodásnak következményei alul való kibuvást hívt igazi oknak.

Nem az volt az indító ok, hanem a „Gerolsteini nagyhercegnő”. Ez üldözte őt, a kinek ő egy gyenge pillanatában szerelmet vallott, s a kit ő a, tagadhatlan — daliás természetű fiu örvöngővé tett. Ez a „Gerolsteini nagyhercegnő” követelte, hogy nejevé tegye, mert különben pisztoly, vitriol stb! Ez elül a nő elül, no meg a pisztoly és vitriol elül is — kellett menekülnie, mert a nőt nem szerette, de meg a pisztolyt és vitriolt csak úgy szerette, ha a saját kezében lehetett.

Amerika biztos rév. Ott jól érezte magát. Hallomásból tudta, hogy ott gyufááruhással kell megkezdenni a dolgot. Megvett egy egész gyufaraktárt s nyakába akasztva a ládikót egész nap kiabálta, hogy: „Please to buy matches, please!” (Tessék gyufát venni, tessék!) Este pedig fecskéfarkot öltött és pinczeri teendőket teljesített. Ily minőségben került Chicago legelegansabb chantanjába, a hol szemel szurt miss Yiu-Yaonak a szerecsőn

Károly Lajos főhg. halála.

Bécs, május 19-en (reggel 7 óra) Károly Lajos főherceg ma reggel 6 óra 30 perckor meghalt.

Ez a rövid távirat hozta kedden halálhírelt Magyarországra trónörökösének. Felseges királyunk másodsor borul olyan koporsora, a mely azt rejti magában, a kinek Isten kegyelméből folytatni kellett volna az ő jóságos és böies uralkodását. A nemzet másodsor gyászol, másodsor osztja meg és érzi a fájdalom nagyságát, mely a felseges királyi házat éri. Isten próbára teszi az ő hű népet a magyar nemzetet, a mely ime újra szomorodott szívvel látja jó kiralya bánatát s a haza veszteségét.

Még nem hangzottak el a magyarok ünnepezi szolozsmái, az ünnepezi ima még nem némult el és a magyar nemzet imádsága, könyörgése újra felhangzik az élet-halál Urához, hogy nyugalom, boldogságos örök nyugalom fogadja az elköltözöttet és vigasztalás szállja meg az itt maradók szívet.

A nemzet örömkönyveibe a fájdalom keserű könnyei vegyülnek, az ünnepezi hangulat mely és bánatos gyászba borul. A honfűi szeretet aggodalommal tölti el a szomorú szíveket, látva az uralkodóház megfogytával azt, hogy veszelyeztetve van a nemzet bekes fejlődése, a dynasztia erőssége és tartossága.

Azért a felseges királyi családot ért csapás egész tudatával nehezedik a nemzetre, hiszen az, a ki iránt oly meleg szeretetet táplált a nemzet, a kinek oly nagy reményt fűzött, nines többé, elköltözött oda, a honnan nines többé visszatérés.

Az örök világosság fenyekedjek neki.

Az upesti állami anyakönyvi hivatal.

Az upesti állami anyakönyvvezetői hivatal önállóitva lett, mert a népmozgalom azt úgy kívánta. Nevezetesen: a születések, ha a lozások és házasságkötések számarányai rövid egy-két hó alatt akként mutalkoztak, hogy az ezen esetek körül felmerülő munkák kifogástalan és lelkiismeretes ellátására a közsegi biro, a közsegi jegyző és a közsegi aljegyző a nélkül, hogy egyiket vagy másikat el ne hanyagolják, képtelennek bizonyultak. Tudvalevő dolog ugyanis, hogy a megfelelő törvény életbeleptetésekor Tanos Pál közsegi biro, mint ilyen 100 frt évi tiszteletdíjjal az anyakönyvvezetői teendőkkel bízott meg, de

Zsoldos Janos főjegyző, mint ilyen 40 frt. évi tiszteletdíjjal és Ráday Antal közsegi aljegyző, mint ilyen 30 frt. évi tiszteletdíjjal szinten megbizattak, az állami anyakönyvvezetés körüli teendőkkel.

Tanos, mint közsegi biro meg is kezdte működését az anyakönyvvezetés körül, de csakhamar belátta, hogy ez az upesti viszonyok között nemcsak a maga megfeszített munkásságát veszi teljesen igénybe, de még a két helyettesét is teljesen occupálni kívánja. Minthogy azonban képtelenség elgondolni, hogy a közsegi biro, a közsegi főjegyző s egyik aljegyző tulajdonképpen működési körüktől teljesen elvonassanak s kizárolag állami functio teljesítésére használtassanak fel, a közseget, annak ügyeit, bajait teljesen elhanyagolják, ezért a közsegi biro állás az anyakönyvvezetői állástól teljesen elkülönített s az anyakönyvvezetői állás államilag 1400 frt évi fizetéssel, melyhez a közsegi 600 frttal járul, rendszeresítetett. És mert Tanos közsegi biro ezen állásra pályázott, de legfőképp, mert ezen állást elnyerte, a közsegi biro állásról lemondott és elfoglalta azt.

Az állam ezen intézkedésevel mindazonáltal az anyakönyvvezetői hivatal rendezése nines. Ez mind-éddig csak fél munka volt, mert hiszen a helyettesekre nevezé újabb, módosított intézkedés nem tétetett. Mert az így megürült közsegi biro állás betöltetett ugyan, de Zsoldos főjegyző és Ráday aljegyző meg mindig helyettesek, tehát még mindig van köztük és az anyakönyvi hivatal között oly kapocs, mely őket tulajdonképpen hivatásuktól elvonhatja, amint Rádayt tényleg a közsegi ügyek ellátásának rovására gyakran el is vonja, a mikor t. i. Tanos anyakönyvvezető akadályozva van a teendők ellátásában. Még visszasább a dolog, ha tudjuk azt, hogy az anyakönyvi hivatalban még egy közsegi rendszeresített állásbeli irnok és egy díjuok is működik. Ezek az urak dolgoznak, de csak úgy dolgozhatnak, ha az anyakönyvvezető vagy helyettese jelen van. Ez az állapot oly kenyszerhelyzetnek látszik lenni, mintha Ujpesten nem akadna a közsegi jegyzőkön kívül két olyan egyén, a kik elég megbizhatók lennének arra, hogy állandó és szorgalmas munkálkodásuk mellett helyettesekké neveztesse nek ki. Pedig, ha ezek egyike helyettesnek ki-nevezetnének, az anyakönyvi hivatal rendezésére irányuló kérdés egyszerre meg lenne oldva. És a megoldásnak eme módjába immár alig volna valakinek beleszólni valója, mert hiszen a közsegi megállapodott abban, hogy az anyakönyvi hivatal helyiségeinek bérletét fedezi, hogy az állami anyakönyvvezető já-

randóságához évi 600 frttal ho zzájárol és hog a segedmunkaerő díjazásának költségei fejében napi 3 frtot, evenként tehát 1080 frtot utalványoz. Ebből az 1080 frttól és a Zsoldos és Ráday 40-, s illetve 30 forint tiszteletdíjából, vagyis összesen 1150 frttól lehet szervezni a helyettesi állást 700 frt évi fizetéssel s ezenkívül alkalmazhat az anyakönyvvezető egy állandó díjnokot 1.25 kr. napidíjjal. Azt hisszük, nem kotkedik benne senki, hogy ezen állások betöltésére igen sok tiszteseges es kvalifikált ember fog vállalkozni.

Hogy az anyakönyvvezetői hivatal ekként végleg rendeztessek, erre nevezé a kezdeményezes Tanos anyakönyvvezetőt illeti meg, aki az általunk előadottak felsorolásával a rendezést az illetékes felsőbb hatóságoknál egyszerűen kerelmehzeti s bizonyára sikerrel. Am ha az anyakönyvvezetőt a mostani tarthatlan helyzet nem alterálja s így nem hajlandó a kezdeményező lepest megtenni, úgy a közsegi előjárásnak all kötelességeben mindenképpől oda hatni, hogy a két jegyző az anyakönyvvezetői teendők alul az amugy is rohamosan emelkedő es szaporodó közsegi ügyek fennakadás nélküli ellátása érdekében hova előbb felmentessék es az anyakönyvi hivatalnál működő közsegi irnok is visszahivatvan, ezzel különösen az adóügyi osztálynál megtrikult tisztiszemelyzet kiegészitessék. Ajánljuk az ez irányban való eszlekyvést az anyakönyvvezetőnek, de a közsegi előjárásnak is.

A testgyakorlás haszna.

Sokan fejlegettek már e kérdés fontosságát, s hisszük, hogy nem fogunk meddő dolgot vegezni, ha különféle szempontokból reá utalunk ezen kérdés nagy horderejere es megnevezzük a módokat, melyek szerint a testgyakorlásnak nagyobb lendületet lehetne adni.

A kinek gyakrabban volt alkalma sorozásokat végig nézni, az arra a meggyőződésre juthatott, hogy igen nagy a száma a beteges, vézna, satnya ifjaknak, mely jelenséget főleg az értelmesegei osztálynál konstatalhatjuk. Ennek okát abban kereshetjük, hogy iskoláinkban a tornaszat meg igen kezdetleges állapotban van: sok szülő pedig nemcsak hogy otthon nem fordít gondot gyermekei testi nevelésére, hanem meg az iskolai tornaszat alul is kivonni igyekszik őket, sejtelve sem levén arról, mit követett el ezzel nemcsak a családja, hanem a társadalom s az állam ellen is; az ő hivatása lévén hasznos polgárokat nevelni a hazának.

Vegye tehát szívére minden szülő az előbb

enekesnőnek. Előadás után a miss meghívta Berczit egy külön helyiségbe es valósággal szerelmet vallott neki. Körülfonta fekete fenyekes karjával Berczi fehér nyakat, piros vastag arkját széjjel vonta, majd oda tapasztotta Berczi piczi szöke schneidig bajusza alá.

Berczinek borsódzott a háta.

„I like you! I like you very much, you the more beautiful white people!“ (Szerettek, nagyon szerettek te leggyönyörűbb fehér!) bömbölte ismetelve a miss.

„The like? you are beautifultier, as the most beautiful black people?“ (Ugye te is szeretsz, te a legszebb feketénél is szebb fehér?) faggata tovább szerelemittasan. Berczi felt, ha tagadó választ ad, a miss leharapja az orrát. „Yes miss, I like you, I admire you!“ (Igen szerettek, imádlak!) nyögte Berczi. Es megcsókolta a miss odatolt olajos arcját. Berczi hányingert érzett, de csakhamar magához tért, mert a miss villámlo tekintettel kísérve szavait kijelenté, hogy másnap a pap áldását kérik ki, mert különben *nyil, tör stb!*

Berczi megrémült. Ni, ni, hiszen ez az eset szakasztott olyan, mint a »gerolsteini nagyhercegnővel« történt esete. Ott pisztolylyal, vitriollal, itt meg nyillal, törrel es hozzá még ott is itt is stb-vel fenyegetik! Ennek fele sem tréfa, gondolta magában jó Berczink s azzal az ürüggyel, hogy az esküvői előkészületeket teszi meg, elvált a fekete *miss*től es vesd el magad, iramodott a vasúthoz, hátrahagyva gyufarakárát, czekejeit, mindenét. Beszállt az induló vonatba, mely őt Newyorkba vitte. A mikor kiszállt s vonatból, körülnézett es egy nagyot lélegzett. Megmenekült. Első dolga volt a legközelebbi templomba menni, a hol az összes szentekre fogadást tett, hogy többé

nőnek szemébe nem tekint; kerüli őket, mint korüli a galamb a karvalyt. Azután keresetforrás után nézett. Nem volt válogatós. Egy *artista* társulat tagjává lett, a hol mint *boxoló* jelent meg a porondon. Ugy meggyomrozta a vele *boxviadalra* kiállt illetansokat, hogy hetekig nyögtek az ágyat. Ezzel Berczi nagy hírnevre es fejedelmi jövedelemre tett szert. Plakátok, ujságok hirdettek Mister Berczi diadalait, legyőzhetetlenségét. Bar ne hirdettek volna!

Egyik este, amikor Mister Berczi kedveért a czirkusz zsufolásig megtelt, az igazgatónak, kenytelen-kedvetlen, azt kellett jelentenie, hogy a *boxolás* elmarad, mert Tovább nem folytathatta, mert a mert után a publikum iszonyu szitkokban tört ki, örülten ordított, tombolt düheben es végül is felgyújtotta a czirkusznak nevezett alkotmányt. Miért maradt el a *boxolás*? Mert Berczi nem jelent meg. Es miért nem jelent meg? Mert már hajón ült, hogy Európa felé vitorlázson. Ennek pedig a története a következő: Amint jó Berczi ama nevezetes estén a czirkusz öltöző szobája felé haladt, ismerős hangok üték meg füleit. Figyelt. Egy nő beszélt az igazgatóval, a ki azt állította, hogy Európából jött művészköruttra s ime örömmel olvaste a lapokból, hogy Mister Berczi, az ő jegyese is itt van. Ez ő, a »gerolsteini nagyhercegnő«! Ijedezett jó Berczi s eszébe jutva a pisztoly es vitriol, törtetett ki a czirkuszból es egyenesen az Európába induló hajóra szállt.

Azóta jó Berczink idehaza van. Évek multak már el s ő megnősülve megelégedetten, nyugodtan él. Már arról is megfeletkezett, hogy életében kétszer hazudott. Járja rendszeren az irodát es ír, mert írnia kell, sokat. Min-

denki szereti, ő is szeret mindenkit. Csak egyre haragszik, arra a ki a tollat es a tintát kitalálta.

Es elhetett volna megelégedetten, nyugodtan tudj Isten meddig, ha sorsa őt a napokban az állatkertbe nem viszi, a hol az Afrikai beuszülöttek végzik naponta sok száz ember előtt érdekes productiójaikat. Berczi gyanutlanul nezi az idegen karavánt, mig nem abból egyik fekete member kiválik, rohan Berczi felé s annak nyakába esimeszkeedik nagy derűtségere a publikumnak. Yiu-Yao volt, a Chicagói szerencsenéany. Berczi csaknem kövé meredt. A szerencsenéany ordított, bömbölt örömeben s húzta-vonta Berczit a kiállítási polgári anyakönyvvezetői hivatal felé. Köszönet a publikumnak, mely Berczit az olajos nő karmaiból kiszabadította, mitsem tudva, Berczi amerikai kalandjáról, ellenben a szerencsenőt örülltnek hitte. Jó Berczi ezuttal ismét megmenekült, de napjai kinosak, szenvedésteljesek. Tudja, hogy rendőrségünk es bejelentési hivatalunk *mintaszerű* s így fel, hogy ezek révén nyomába jut a szerencsenő es akkor *nyil* es *tör* es még stb!

Ezért vannak Berczinek aggodalmas napjai.

Mi, a kik jó barátai vagyunk, tömörüljünk mellette es védjük meg őt, ha kell, életünk árán is az olajos szerencsené divától es főleg vigyázzunk Berczire, nehogy valamelyik másik világreszbe meneküljön.

Azt meg eppen nem szabad elaruluunk előtte, hogy a városligeti arenában legközelebb egy Amerikából visszatért művésznő fog fellépni a »gerolsteini nagyhercegnő« cím-szerepében.

Kriz-Kruz

felsoroltakat és fordítson nagyobb gondot gyermekei testi nevelésére, ifjaink pedig gondolják meg mennyivel üdvösebb dolgot művelnek, ha szabad óráikat tornászással, vívás, uszás stb. tanulással töltik el, mintha a kávéház füstös légkörében tusára kelnek az elefantsontgolyókkal és az ütőzet hevében hegyes dákokkal óriási lyukakat ütnek az ártatlan zöld posztón, vagy pedig üres bókjaikkal iparkodnak egy-egy mosolyt kicsalni a kasszában trónoló kek avagy feketeszemű Hébé ajkaira: mert nemcsak élvezetet nyújt a testgyakorlás, hanem a testi erő fejlesztésével egyidejűleg az akaratot, önértéket és jellemzilárságot is növeli, akiben akaratérő és önérték van, az könnyen ellenállhat mindama kísértéseknek, melyeknek az életben ki van téve s nem fog a bécsületesség utjáról letérni. A jellemes, önértékes ember soha sem fog az erkölcstelenség oly tokára süllyedni, a minővel napjainkban, a demi vierges-ek korában, a társadalom minden rétegében lépten-nyomon találkozunk. Egészséges társadalom pedig csak az lehet, melyet testileg, lelkiileg egészséges egyedek alkotnak. Ugy a régi görög, mint a régi római birodalom, e két nagyhatalma az ókorok összeomlott, a mikor lábra kapott az erkölcstelenség, a fajtalanság.

»Minden államnak támasza és talpköve a tisztá erkölcs, mely ha megvesz, Roma ledől s rabigába görbed.«

Mennyi igazság e néhány sorban!
Most pedig látván, hogy mennyi társadalmi baj és ferdesség a testi nevelés elhanyagolására vezethető vissza, térjünk át a rra, hogy miképen lehetne a helyzetet javítani.

Letévesíteni kell oly egy-egy tétet, melyek elzárja a testgyakorlás különböző ágainak tanulása és fejlesztése, a hol pedig van ily egyet, ott arra kell törekedni, hogy úgy a nagyközönség, mint maga a község is kellő pártolásban részesítse. Nekünk is van ily egyesületünk, az »Ujpesti Tornaegyesület« (főút 61. sz.), melyre felhívjuk Ujpest és Rákospalota jobb erelmű közönségét annyival is inkább, mert a fentjelzett egyet a kornak megfelelőleg berendezett, esernéjjal feltöltött tornateremmel rendelkezik, hol hetenként kétszer hetőn és esütörtökön, az esteli órákban oktatás adatik a tornászati és vívásból, igen csekély (negyed-évenként 1 frt) díjazás mellett.

Az egyesület élén álló férfiak, névleg: Schmidt Richárd elnök, Wallenfels Károly titkár, Különösen pedig Porcsolt Lajos művezető, okl. tornatanár, kellő garantíat nyújtanak mindenkor az egyesület életképessége és szoliditása tekintetében.

Rákospalota jövője.

Hogy egy mindenféle természeti előnyökkel felruházott, a rohamos fejlődés stádiumában levő község úgy haladhasson, hogy fejlődése lakóinak erkölcsi és anyagi javára szolgálhasson, hogy ne csak a régi, megszokott falusias modorban növekedjen a község, ne csak abban találja fejlődésének netovábbját, hogy lakóinak s hazáinak száma szaporodjék, feltétlenül szükséges, hogy a község képviselőtestülete, mely hivatva van az előjáróságot jó szándékaiban támogatni, hivatásának magaslatára emelkedve, örömmel fogadjon minden oly eszmet, mely a célszerű, okos haladást célozza.

Rákospalota egyike azon kevés községeknek, melyek a leghatványozottabb meretekben növekednek, mely növekedést csak Ujpest volt képes túlszárnyalni. De mit látunk? A községbe torlódo népesség csakis az alsóbb osztályokból kerül ki, szegény, vagyontalan napszamosok, gyári munkások kepezik az új lakosság zömét, a vagyonosabb, urí osztály távol tartja magát. A községbe özönlenek azok, kik magukat s családjaikat is alig képesek fenntartani, a kik kényszerítve vannak Budapestről a közeli községekbe szorulni, mert a fővárosi költségesebb megélhetést s magasabb lakbért fedezni nem tudják. Ilyen zagyvaley lakossággal szaporodik a község, azok jönnek ide lakni, kik kényszerítve vannak rá, saját jókedvükből bizony édes kevesen jönnek az életelő falusi levegőt élvezni!

Szomorú haladás ez nagyon! S ha elfogulatlanul kutatjuk az okot, ha a dolog melyére pillantunk, csakhamar belátjuk azt, hogy az a jelen körülmények között nem is lehet másképen. Az alsóbbrendű szegény osztály jön, mert kényszerítve van rá, de a valódi fejlődésnek az a sok minden j-le, mely hívogató-

lag lenne képes hatni a vagyonosabb osztályra is, hiányzik. De mit is keresne itt az a vagyonos polgár, ki üdülést keres?

Kétséget kizárólag az emberi szervezetnek egyik lényeges életelő eleme a jó levegő, de ma már egyedül a levegő miatt nem igen keresik az olyan helyet, a hol minden egyéb kényelmet nélkülözni kell.

Rákospalotán pedig a jó levegőn kívül egyebet nem igen talál senki, sőt azt is megfertőzteti a fellegekig ható por. S ha tovább zúnk a jövőbe, ha kutafjuk, mi lehet a vége ezen jelenlegi álfajlódásnak, bizony szomorú helyzetet remélhetünk. A bevándorolt zagyvaley lakosság a községnek csak terhere van, vagyontalan lévén, a község terhehez mivel sem járhat, nem is telepszik meg állandóan, egyik megy, másik jön s mégis velük van a legtöbb baja az előjáróságnak, ők okozzák a legtöbb munkát ezernyi ügyes-bajos dolgaikkal. A község kiadását szaporítják anélkül, hogy ahhoz ők is hozzájárulnának, s így a szegény állandó törzslakos terhet kepezik.

Ha ez sokáig tart így, mindjobban pusztul a vagyonos földműves lakosság.

De hát nem lehet ezen segíteni? Nem lehet elérni azt, hogy a gyülevesz had ellensúlyozására a vagyonos osztálybeliek közül is költözzenek Rákospalotára, eleinte csak nyaralni, később állandó mezelepedésre? Hiszen milyen óriási előnye lenne ez a földműves és kereskedő lakosságnak ha terményeit és cikkeit itt helyben jörfizető egyéneknek értékesíthetné! Nem lehetne gátat vetni ezen álfajlódásnak, hogy ezáltal alapja vettessek az igazi gyarapodásnak, az igazi virágzásnak?

Lehet kérem, lehet. Nem is sok kell hozzá csak háromfele, a régi jó magyar közmondás szerint először pénz, másodsor pénz és harmadsor is pénz, mindenesetre sok jóakarattal párosulva. Rákospalota — daczára annak, hogy ki kellene már vetkőznie régi falusiaságából, — még mindig igazi falu, pedig ha falu, legyen legalább szép, kellemes falu. Először is utcáit kellene rendezni. A község lejtmerése s rendezési beosztása már készen van, e-ak végre kell hajtani. De ki hajtsa végre és miből? Az előjáróságnak kell végrehajtatni minden bizonynyal, de nincs hozzá szakértő közege, egy ily nagy község tervszerinti utcarendezését pedig utkaparókkal végrehajtatni nem lehet. A jegyzők napestig íróasztalukhoz vannak lánczolva, — azok nem nehetnek utána, — de ha idejük engedné is, nem szakmájuk s végre is a hajdu nem érthet a harangöntéshez!

Kellene gondoskodni az utcák öntözéséről, a kellő világításról, utcák és terek befűtéséről, vízvezetésről, esatornázásról. S feltéve, hogy azoknak az agyonesigáztott, akta halmazba temetett jegyzőknek meg ezekre is jutna idejük, — mert hiszen muszáj jutni, — a legnagyobb kérdés, hogy mindezt miből?

Itt vár a kérdés megoldása a képviselőtestületre, itt mutatják meg a képviselők legjobban, mennyire viselik szívükön a község jövőjét. Daczára annak, hogy a község rohamos leptecken növekszik, daczára annak, hogy ennek természetes folyamánaként a jogos igények is növekednek s a község kiadásai szaporodnak, — a bevételek nemhogy szaporodnának, hanem csökkennek. — Van a községnek 210 kat. hold földje a pesti határon, ennek évi hasznóbére 2300 frt, szóval kétfő ezer háromszáz forint; 3 évvel ezelőtt 3300 frt volt ugyan, de a hasznóbérl, idő lejártával a bérlő urak összebeszéltek s nem méltóztattak érte többet adni 2300 frtnál, — jövőre lehet hogy ingyen lesz az övek. Ezekért a földekért egy társaság körülbelül 3/4 millió forintot ajánlott örök árt, — de hát a képviselőtestület bérlő tagjai annyira animálták társaikat, hogy az ajánlat csufosan elvetették. Pedig 3/4 millió forintnak valamicskével több kamatja van, mint a mostani hasznóbér, de hát akkor persze a bérlő képviselő urak eleszenek a zsiros bérléttől, mert hogy mennyire zsiros, mutatja az, hogy midőn a katonai kincstár akarta gyakorlótérül berbe venni az említett földet, — a jelenlegi bérlők — hogy 2 évi bérlétkről lemondjanak, huszonezer frtot követeltek kárpótlásul, — tehát nekik 25 ezer frtot ér 2 év alatt az a föld, melyért ezen idő alatt 4600 frtot fizetnek.

Pedig de sok mindent lehetne Rákospalotán évenként javítani 700 ezer forint kamatjából. De mikor azon uraknak oly nehéz megmagyarázni, hogy évi 25,000 frt több

2300 frtnál! 5-6 év alatt rá sem ismernének a mostani községre, lenne járda, utcakövezés, öntözés, világítás, fűtés, lenne illetve lehetne minden, mi a vagyonos osztályt ide csábítaná.

De mindez csakis úgy lehet, ha a képviselőtestület az előjáróság jó akaratát támogatja, ha egyszer a képviselők a saját anyagi érdekük elebe helyezik a községét s vállalva munkálkodnak a célszerű fejlődésen. A képviselőtestület számos tagja — persze azok, kik nebezen értik meg az elérhető eredményeket, — fázik egy filler kiadástól, — háta borsózik a pótdó említésétől is, pedig semmiből valamit csak közös atyánk képes teremteni.

Ne idegenkedjenek a képviselőtestület azon tagjai, kik érintve érzik magukat a szeptől és jótól, vetkezzék le a régi maradiságot akkor, midőn az egész ország halad, midőn kezelhető a haladás eredménye is.

Ha így lesz, úgy bizalommal nehetünk a jövő, bizalommal Rákospalota célszerű fejlődése elé!

Ujpesti állami anyakönyvvezetői adatok.

Születési esetek száma az elmúlt héten 45. Halálozási esetek száma az elmúlt héten 35. A halálozás oka legtöbb esetben tüdővész és sorvadás.

Házasságkötések.

Ma vasárnap házasságkötés nincs.

Csütörtökön:

Züs Gyula és Deutsch Mária, Rozenmayer Ferenc és Schnitzer Terez, Waldingbrett Antal és Tihu Vilma, Finitzer Lajos és Schlósser Jozefa, Fiebigger György és Miklós Auna, Liebscher Bela és Fischer Julia.

Rákospalotai állami anyakönyvvezetői adatok.

Születési esetek száma az elmúlt héten 14. Halálozási esetek száma az elmúlt héten 9. Házasságkötések száma az elmúlt héten 4.

Tájékoztató.

— A »Kossuth Lajos nőegylet« júniálisa jun. 7-en lesz a Podruzsik-fele vendéglőben Ujpesten, a vasut-utca végén.

— Az »Ujpesti Dalkör« dalestelye június 6-án a »Korona« vendéglőben (Rákospalota villasor van).

HIREK.

— Ujpest község képviselőtestületének millenniumi ünnepe. A diszközgyűlés nem ma, mint tervezve volt s mint a hogy mult számban megirtuk, hanem holnap f. hó 25-en pünkösdfelőljen deli 12 órakor fog az ujpesti takarékpénztár nagytermében megtartatni. Targya a diszközgyűlésnek: 1. Elnöki megnyitó, 2. a közs. előjáróság indítványa a felső magyarországi közművelődési egyesület részére teendő 1000 koronás alapítvány, valamint a helybeli iparos tanonciskola legjobb végzett növendéke számára fizetendő évi 50 koronás ösztöndíj iránt. E gyűlésről lapunk rendkívüli kiadást állít össze s ad ki hetfőn este, melyre olvasóinak figyelmét ezennel felhívjuk.

— Ezredeves iskolai ünnepély. Rákospalotán, f. hó 17-en ünnepelte meg az özv. Stettner Istvánné vezetése alatt álló polgári és elemi magánleányiskola hazánk ezeréves fennállását. A szépen feldiszitett iskolateremben nagyszámu hallgatóság jelenlétében d. e. 11 órakor nyitotta meg az ünnepélyt lelkes beszéddel Chobot Ferenc plébános. Hazafias dalok és szavaltatok kepeztek a szép ünnepély tárgyát. Közben Elefántné-Sikor Jolán polgári iskolai tanítónő tartott eszmékben gazdag felolvasást e czimén: »A második ezer év kezdete«. Az ünnepély lefolyása igazán lélekemelő volt s az intézet kitűnő vezetéséről tett tanúságot.

— Az ujpesti községi ovoda ez időszerinti felügyelő bizottságának mandátuma f. é. június 6-án lejár. 1893. évi június 6-án választotta meg a községi képviselőtestület részben saját kezelekből a bizottság tagjait, névszerint: Mady Lajost, Illek Vinczét, Geduly Lajost, Schwartz J. H. volt rabbit, Csepcsányi Bélát, Hochbaum Jakabot, Palotai Adolfot, Fornsheim Dávidot, Handel Kálmánt, Friedmann

Ármin, Boseovits Alajost, Ulrich Gyulát, Korponay Ödönt, Lederer Győzöt, Keil Károlyt és dr. Hedervári Somát, a kik aztán nőtagokul: Mady Lajosnét, Illek Nándornét, Szerenyi Kázmernét, Schwartz rabbinét és dr. Hedervári Sománét vonták bele a bizottságba. Ez a névsor időközben igen megritkult. Schwartz J. H. és neje, továbbá Ulrich Gyula és Illek Nándorne a közsegből távoztak. Patotai Adolf és Keil Károly meghaltak, míg Haudel Kálmán esőbe jutván a tagságból kiesett, s így a tagok száma 13-ra apadt. — E csonka bizottság már hosszabb idő óta vezet az ovoda ügyeit törvénytelenül, a menyinyben a kiesett tagokkal rögtön pótolnia kellett volna. Elvárjuk a közsegi előjáráságtól, hogy a felügyelő-bizottsági tagok választását június elején napirendre tűzi, hogy aztán az új bizottság a Sturm Gabriella lemondása folytán megüresedett ovónői állást is mihamarabb betölthesse.

— **Helyreigazítás.** Mult heti számunkban „Nemeslelkű pap” című közleményünk második kikezdeséből egész sor maradt ki, a mi az értelmre nevezé zavarólag hat. A bekezdésnél következőképp kell hangzania: „A felvilágosodott szellemű, mely tudomány s híveinek nemesak szellemi, de anyagi érdekeit is szívén viselő Chobot Ferencz plébános” stb. Ezennel sietünk a szedő és a korrektor mulasztását reperálni.

— **A főúti táviróoszlopok.** A főúti járda aszfaltját nagyon elektelenítik a táviróoszlopok, melyek gőresős fenyőfából vannak összetakolva. Gondja lehetne rá az előjárásának, hogy azok vasoszlopokkal eszereltesse ki, vagy ami még czelszerűbb ha a táviróhuzalok a házak tetején vezetettnek végig. Ajánljuk ezen sorokat az előjáráság figyelmébe.

— **Ujpesten** az utcái világításnál nagyon különös szokás uralkodik. Ugyanis holdtölte idején a lámpáknak csak a fele ég. Ebből aztán az a furcsa dolog áll elő, hogy borult idő esetén koromsötéttségben kell a későnjáróknak hazabaklatni. Jó volna ezt az ősi szokást elhagyni és a lakosság epségének tekintetéből talán nem kellene azt a néhány forintot sajnálni, amennyivel a világítás többé kerül, ha minden lámpa ég.

— **Ebzárlat.** Mint a hogy a mult számunkban jeleztük, Vác felsőjárásai főszolgabiro által Ujpest közsegre az ebzárlat I. év június hó 23-ig bezárólag elrendeltetett. Ennek fogva a zárlat ideje alatt mindenki kutyáját zár alatt és megkötve tartsa, utcára csakis marás ellen biztos szájkosárral porázon vezethetők. Azon kutyák, melyek ezen tilalom dacára szabadon járnak, ki fognak irtatni és ezen tilalom áthágásáért a tulajdonosok a legszigorubbán fognak büntettetni.

— **Adókiivetés Ujpesten.** A III-ik osztályú kereseti adót 1897—1900. évekre f. hó 21-en kezdette meg kivetni az e célból kiküldött bizottság az Amodeo-féle koresma nagytermében. Érdekelve vannak az ujpesti kereskedők, szatócsok, trafikosok, kore-márosok, pálinkások, építő-mesterek, vállalkozók és az iparosok. A kivető-bizottság áll: Nikitits váci ügyvéd mint elnökből, Raček és Luczedy kereskedők, váci lakosok és Lövy Ferencz gyáros, ujpesti lakos bizottsági tagokból és Farkas Győző pénzügyi titkár kincstári előadóiból. A község részéről Zsoldos fő-, Gurányi adóügyi és Hevesi adóügyi aljegyzők és Boskovics Alajos, Illek Vincze, Friedmann Ármin és Csepreghy Pál bizalmi férfiak vannak jelen és védik a község polgarainak érdekeit; s ha mégis egyik-másik fél tulszigoruan adoztatik meg, annak okai bizonyára nem ók. Naponta 80 fellel tárgyalnak s így a vég el fog nyulni a következő hét közepéig.

— **Az ujpesti rabbikérdés meg van oldva.** Dr. Venetianer Lajosnak ujpesti főrabbiá történt megválasztását a hitközsegi választóközönség f. hó 17-én megerősítette. Leszavazott 133 választó. »Igen«-nel szavazott 121, »Nem«-mel 12; s így dr. Venetianer Lajos ma már ujpesti főrabbi.

— **Az ujpesti r. kath. templom orgonája.** Már régóta tapasztaljuk, hogy az ujpesti r. kath. templom orgonája a kitisztítás és a felhangolás után áhitozik, s ezt úgy kívánja tudtára adni azoknak, a kiket illet, hogy több hangja szuszog, nyög, mint a beteg ember, eznymely registere pedig teljesen beadja a

derekát és hallgat mint a sir. Igaz, hogy a renoválással az egerek egész coloniáját kellene evtizedekkel ezelőtti alapított honából kiűzni, de hát ez a pietas tulságba megy, ha a hívek füleinek rovására történik. Azt hisszük, hogy Kárpáthy Jozsef, a rom. kath. egyház tanács buzgó elnöke talál módot, hogy a nem többet, mint 100-150 frt költségbe kerülő javítási és felhangolási munkálatok hova előbb keresztül vitessenek.

— **Az ujpesti ág. hitv. ev. egyház öröksége.** Az ujpesti ág. hitv. ev. egyház tanács folyó hó 12-en hétfőn délután ülést tartott özv. Walter Sámuelné, szül. Suhajda Erzebet hagyatoka ügyében. Az ülésen Török József főesperes, Geduly Lajos lelkész, a világiak közül pedig, Kőszeghy Árpád II. felügyelő elnökölt. Részt vett a gyűlésen Keresztes Antal mint a végrendelet vegrehajtója, s dr. Steinhardt Bódog ügyvéd, mint a végrendelező ügyvédje. A végrendelet felolvastatván, kitűnt, hogy az összeg, mely az egyházra száll, netto 5000 frt. Ebből 3000 frt a torony felépítésére s a templom restaurálására fordítandó; a 2000 frtot nem boesajtja az egyház rendelkezésére, hanem örök hagyományképp letételemezezi, s csak ennek kamatait elvezi az egyház oly kikötéssel, hogy az ujpesti sarkertben levő kápolnát rendben tar'ja s évenként halottak napján koszorút helyez a hagyományozó sírjára, s azon het gyertyát el-egét. A gyűlés, amelyen különben a tanácsos urak szép számban voltak jelen, ezt köszönettel tudomásul vette s az ülést vegét ért. Az egyháztanács ezuttal köszönetet mond Keresztes Antal és dr. Steinhardt uraknak, a kik culáns eljárásukkal halhatosan közreműködtek az egyház érdekében.

— **Ismét a rákospalotai erdőben.** Ugylát-szik a rákospalotai erdőben történő öngyilkosságokról külön rovatot kell nyitni, mert most már harmadszor egymásután kell ilyenről hírt adni. Kovács Lajos 18 éves borbély segéd mult pénteken a rákospalotai erdőben, homlokába es bal mellebe lött. De a lövesek nem voltak halálosak, amennyiben az illető sebeivel meg két napig az erdőben kóborolt, s csak vasarnap tért haza a fájdalom, éhség és szomjuságtól elgyöngülve Rákospalotán lakó szüleihez. Sérülései azonban súlyosak.

— **A pokol.** Molnár és Trill festőművészek remek körképe »A pokol«, alig kerülheti el azok figyelmét, a kik a szekesfővárosban járnak. Oly látvány ez, mely a legmerészebb fantáziát is felülmulja. Egyebekben utalunk lapunk hírdetési rovatára, ahol az olvasó részletes tájékoztatást nyer a megtekinthetes módozataira nevezé.

EGYESÜLETI HIREK.

— **Alakuló közgyűlés.** Az »Ujpesti magyar műkedvelő kör« esütőfőkön este tartotta a tagok teljes számu részvelele mellett végleges megalakulásának közgyűléset. A közgyűlés tárgyat az új tisztikar választása képezte. Megválasztott tisztjelelelel elnöknek Bodnár Sámuel, elnököknek: Erschinger Janos szekekes-főv. tan., lapunk szerkesztője, alelnököknek: id. Visznyovszky Lajos és Kolovráth Janos, titkárnak: Lőrinczy Sándor, másodtitkárnak: ifj. Visznyovszky Lajos, szamvizsgálónak: Reiszner Jozsef. Választmányi tagokknak: Kurcz Ferencz (penztáros), Járfás Sándor (I. könyvtárnok), Török Pál (II. könyvtárnok), Csepreghy Pál (ellenőr), Koszta Bálint (háznagy), ifj. Visznyovszky Lajos Kolovráth Janos, dr. Feldmann Gyula, Sternthal Miksa, Kovács Lajos, Körmöndy Gyula, Glasz István, Stancsek Gyula, Renász Ernő, Theimer István, Fülöp Mátyas, Török Peter és Engelman Ármin, Bodnár Sámuel tiszt, elnök és Erschinger Janos elnökhöz gyűlés közben Lőrinczy Sándor vezetése mellett küldöttség ment értesíteni őket a megválasztásról. Ugy Bodnár Sámuelnek mint Erschinger Janosnak Lőrinczy Sándor szép szavakban adta tudtára a megválasztást és kérte őket a körben való megjelenésre. Bodnár Sámuel megköszönte a megtiszteltetést, de akadályozva lévén, a körbe nem mehetett el. Erschinger Janos megköszönve a bizalmat rövid szavakban ígeretet tett, hogy mindenkor szívesen közre fog működni a kör szép céljainak elérésében. Ezek után elment a körbe, a hol a tagok által lelkesen fogadtatott. Itt az összes tagoknak megköszönte a belé helyezett bizalmat, kervén a tagokat,

hogy az egyesület munkájában támogassák és közös erővel hassanak oda, hogy a szép misszióra hivatott kör minél szebben teljesithesse feladatát. Erre az elnök elfoglalta elnöki székét s ekkor a választmányi tisztjegek betöltése után az alakuló közgyűlés véget ért. Egy legközelebb tartandó gyűlésen a kör disztagjait fogja választani.

— **Millennumi tanczvigalom.** Az »Ujpesti kereskedő és iparos ifjak köre« f. hó 23-án (szombaton) szini előadással egybekötött tanczvigalmat rendezett. Ez alkalommal színre került a »Harom Kazmer« Szilágyi István rendezése mellett. A vigalom lefolyásáról jövő számunkban referálunk.

— **»Jo szív« Ujpesten.** Az első ujpesti »Jo szív« asztaltársaság, mely Schreiner István szép-utca szám alatti vendéglőjében alakult a jötekonyság gyakorlása, különösen pedig szegénygyermek felruházása céljából, f. hó 21-en esütőfőkön választmányi ülést tartott Kanovics Zoltán elnökielte alatt, melyen az általa előterjesztett házszabályokat hagy-ták jóra. Továbbá aláírás iveket boesattottak ki tagok gyűjtése céljából, a mi tekintettel a jötekonyságra és a tagsági díj csekély voltára, a mennyiben a rendes tagsági díj 30 kr. havonként, partolótagságidő csak 20 kr., hisz-szük nem fog nehézségekbe ütközni. Partoló tag lehet mindenki nem- és korkülönbseg nélkül.

Zene és művészet.

— **Hangverseny.** Az orsz. m. kir. zene-akadémia f. hó 21-en tartotta I-56 hangver-senyét az ezredeves orsz. kiállítás hangver-seny-csarnokában. Nagy és díszes közönség tapsolt a közreműködőknek, kik mindnyájan az akadémia jelesebb növendekéi. Ezek kö-zött különösen kitűnt Szelepesenyi Linka k. a., ki Kun László magyar dalait sok termé-szetes bájjal és finomsággal adta elő. A kö-zönséget eme piece annyira elragadta, hogy a dalokat megújraza, ami a fővárosi hangver-senytermekben ritkaság számba megy. A fiat-al művésznövendék, ki Pauli Richard tanít-ványa, tehetségevel és szép hangjával nagy jövőnek nevezéle.

Birói árverések.

Május 26. Peimann Mór ingói, Ujpest, Jozsef-u. 3. Seidler Henrik és neje ingói, Ujpest, Jokai-u. 12.

Május 27. Mészáros István ingói, Ujpest, István- és Lőrincz-utca sarok.

Szerkesztői üzenetek.

W. J. Ujpest. Cikke aktuális dolgok halmaza miatt ezuttal ismét kimaradt. Ha közbe nem jön valami a jövő számban hozzuk.

Valér. Ujpest. Szépet gondolanak felőlünk, ha az ön értesülése után indulnánk és tudósítást kö-zölnök. Tudji meg, hogy az a párba igazis nem történt meg: meg csak kihívás sem volt, mert a két fél megbízottai kinyilatkoztatták, hogy a ne-heztelt dologban sertes egyáltalán nincs. Ezt írás-ban is olvashatja a két fél egyikénel vagy mási-kánál. Továbbra pedig kérjük, kiméljen meg ot-romba tréfáitól.

Molnár és Trill ujszerkezetű körképe

A POKOL.

Az emberi fantázia legnagyobb alkotása Dante Pokla a városligeti fasor végén körkép alakjában látható. Ez a körkép me-rőben új beosztásu látványosság.

Fő részei:

1. A lelkek átkelése az Acheronon.
2. A lebegő lelkek.
3. A tékozlak és fő-szények hegye.
4. Dis vár.
5. Az izzó to-rony.
6. Az égő sírok.
7. Az ember-fák erdeje.
8. A tűzeső.
9. Az ostromozottak.
10. Az aranycsuhás barátok körme-nete.
11. A mérszártás.
12. A kigyók földje.
13. A jégvilág.

Megszámlálhatatlan sokaság Államvilági tájak. Soha eddig nem látott színhatások. A világnak egyetlen attetsző színekkel és szabad alakokkal szerkesztett körképe.

Látható reggel 9 óratól egész nap a király-utcai fasor végén, szemben a ki-állítás második főkapujával.

Belépő díj 50 kr.

A városligetbe menő villamos kocsi, omnibu-szok és lövonatu kocsi megállóhelye. A Pokol Gardonyi G. fordításában a körkép-ből vett képekkel illusztrálva minden könyvke-reskedésben kapható. Az ára: 50 kr. A nap változó világozása szerinti változó színhatások! A tünemé-nyes festészetnek legnagyobb s egész világon egyedül-álló alkotása.